

אויצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

■ תורה נצחית

כשעלה הכורת על יהדות אירופה, פסק קול התורה בפולין ונגרעה בחרי אף הישיבה הקדושה על שם רבינו - ישיבת 'אמת ואמונה' אשר זרח אורה בוורשה רבתי.

מני אז התבססה שארית הפליטה בארץ הקודש, אשר בה הוקמו ישיבות לתפארת, וקול התורה נשמע בעוז בהיכלי הישיבות הנקראות על שם רבינו הקדוש.

והנה זה עתה הרחיבה את גבולו אף בחו"ל, עם פתיחת הישיבה לצעירים 'תורת הנצח' על שם רביה"ק, עם מנין בחורים מאנשי הצדיק.

ישיבה זו היא מעשה ידיו להתפאר של הרה"ח ר' משה יוסף גולשנסקי שליט"א אשר מאז קבע מושבו במקום, הוא פועל להפצת תורת הצדיק ברחבי לונדון. ברוך ה' חילו!

■ ילכו מחיל אל חיל

בשבת-קודש הבא עלינו לטובה, יסיימו המוני לומדי ספרי רבינו ותלמידיו את חלק "יורה דעה" מתוך הספר הקדוש "ליקוטי הלכות" - במסגרת הדף היומי.

זה הזמן להצטרף ללומדים השואבים מדי יום עצות מופלאות מתוך הספרים הקדושים. במערכת השמע של "אוצרות ברסלב" ניתן להאזין דבר יום ביומו לשיעור הקבוע מהר"ר שלמה הנדלר שליט"א בלשון הקודש, ולשיעור החדש שהתווסף זה עתה באדיש, לרווחת הלומדים.

חייגו: 02-9950000 ולאחר בחירת השפה הקישו: 1-1 2 ובחרו בשיעור הרצוי.

נסיון העקדה בחיינו היומיומיים

בכל הצדיקי האמת שייגמרו עמנו בוודאי מה שהתחילו. ואם נעשה מה שנעשה - צריכים לדע האמת שאין אנו יודעים כלל! כי 'אמרת אהכמה והיא רחוקה ממני' "עלים לתרופה, מכתב מיום א' ויצא תקצ"ו).

הקושי העיקרי של נסיון העקדה, לא התמצה בשחיטת הבן יחיד; קושי השחיטה מתגמד כנגד הקושי האמיתי: להכיל 'שני הפכים בנושא אחד'. לוותר על ההבנה, ולהמשיך הלאה. לשתוק, ולדעת שאני לא יודע - - -

"כי ידוע קושיית העולם על גודל הרעש של נסיון העקדה. כי לפי גודל צדקתו של אברהם, אין זה נסיון גדול כל כך לכאורה, כי נדמה לנו שגם אנשים פשוטים יעמדו בניסיון זה, שכשיאמר לו ה' יתברך בפירוש לשחוט את בנו יחידו - בוודאי יקיים דבריו וישחטהו.

"אך עיקר הניסיון היה, מה שלא הרהר אחר מידותיו יתברך; וכמוכן בדברי רבותינו זכרונם לברכה ומובא בפירוש רש"י ממה שאמר אחר כך: 'אפרש שיחתי לפניך: אתמול אמרת לי יכי ביצחק יקרא לך זרע, ואחר כך אמרת לי להעלותו לעולה!...' אבל אברהם התחזק באמונה, ולא

הרהר אחר מידותיו, ואמר: 'אף על פי שאני מבין דרכי - בוודאי כך המידה, שאי אפשר להבין דרכי ה', ואני מחויב לעשות את שלי, להוליך בני יחיד לשיחיה; ואף על פי כן, אני מאמין שה' יתברך יקיים כל דבריו שהבטיחני, כי דרכי אי אפשר להבין כלל, כי הוא יכול לעשות שני הפכים בנושא אחד' " (ליקוטי הלכות, מתנה ה, כז).

וכשאכן מוותרים על ההבנה, ומאמינים על אף הכל בתקווה הטובה - "או דייקא יכול להיות שתבוא התקווה בהיסח הדעת, תיכף ומיד בזמן קצר. כמו שהיה בעניין זה באברהם אבינו עליו השלום, שתיכף נמתק הדין ונאמר לו 'אל תשלח ירך אל הנער ואל תעש לו מאומה' " (עלים לתרופה, שם).

שכן כל הקשיים והנפילות, אינם אלא לצורך עליה. וגם אם התקווה הטובה שוככת כבר עקודה על המזבח מוכנה לשיחיה, הרי בסופו של דבר אין שולחים בה יד ולא עושים לה מאומה... כי הכל רק מבחן, לדעת אם "ירא אלקים אתה, ולא חשכת את בנך את יחידך ממני"; האם המשכת להאמין בי ולעבוד אותי גם כשהכל היה מבלבל ותמוה...

זה קורה לנו כל הזמן; מצד אחד - הבטחות גדולות ומרחיקות לכת; ומאידך - מצב יומיומי עגום עד גרוע. זה מצבם של רבים מאתנו שרוצים לעבוד את ה'; וזה היה מצבו של אברהם אבינו בעת נסיון העקדה.

מוחד - מבטיחים לנו שלא נעזוב את העולם עד שנבוא לתקוננו השלם, כדברי רבינו: "שכל אחד מאנשי בוודאי יזכה בסוף לבוא בזה העולם למה שצריך; ואמר שאין הקדוש ברוך הוא עושה לי זאת חס ושלום בשום פעם, לקחת ממני איזה איש מאנשי באמצע. כלומר, רק כל אחד יאריך ימים ושנים, ויהיה בוודאי, ויטייג ויהתור התירה אחר התירה, עד אשר יזכה לבוא לעניינו ולמהרגתו הקדושה שהוא צריך לבוא בזה העולם, אשר בשביל זה נברא" (היי מוהר"ו, שם); ומאידך - המצב בטוח לא ממש משמח; החיים מלאים בניסיונות ובהרפתקאות, והישועה לא נראית באופק. לפעמים אף מרגישים כמובלים לשיחיה

ממש, בבחינת "קצתי בחיי, למה לי חיים כאלה, חיים מרים ומרורים ממות" (מתוך התפילה שלאחר תיקון הכללי).

זהו ממש הניסיון של העקדה: מצד אחד הבטיח הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו: "הבט נא השמימה וספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם ויאמר לו כה יהיה זרעך"; ומצד שני הוא מצטווה לקחת את אותו בן, ולהוביל אותו לשיחיה.

יותר מכך: אברהם אבינו נוסע עם בנו, יצחק וישמעאל, ובוים השלישי לנסיעתו - "וישא אברהם את עינו וירא את המקום מרחוק". איזה מקום הוא רואה מרחוק? - מקום בית המקדש, המקום בו יעמדו זרעו של יצחק ויעקב ויקריבו קרבנות. ועל אותו מקום הוא עומד לשחוט את בנו.

אך הוא לא התבלבל; הוא המשיך להאמין שבאותו מקום קדוש יעמוד בית מקדש, וזרעו יקריבו שם קרבנות; ובו בזמן שלח את ידו "ויקח את המאכלת לשחוט את בנו" כצו ה'.

"ואף על פי שהוא תרתי דסתרי מאד; שרואה המקום של בית המקדש שירשו זרעו של יצחק לעתיד בגדולה כזאת - ועתה הוא מוליך אותו לשיחיה. אף על פי כן, לא הרהר אחר מידותיו חס ושלום. כי זה העיקר" - גם אצלנו, צאצאיו - "לבער ולסלק כל הקושיות והבלבולים והעקמומיות שבלבו, ולעשות את שלו, ולחטוף טוב כל מה שיוכל, הרבה או מעט, כי אחד המרבה ואחד הממעיט וכו', ולהיות חזק ברצונות וכיסופים טובים, ולהיות סמוך

כל הקשיים והנפילות, הם רק מבחן, לדעת אם "ירא אלקים אתה, ולא חשכת את בנך את יחידך ממני"; האם המשכת להאמין בי ולעבוד אותי גם כשהכל היה מבלבל ותמוה

חוק. הלימוד היומי

יום	יום חודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	טז	ד:	רעו	תכו תכח	קכא
א	טז	ה:	ג	תכט תל	שקלים ב
ב	יז	ה:	ד	תלא תלב	ג
ג	יח	ו:	ה	תלג תלד	ד
ד	יט	ו:	ו	תלה תלו	ה
ה	כ	ז:	ז	תלו תלח	ו
ו	כא	ז:	ח	תלט תמו	ז

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש

טל במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 8552121-718 (1)
באנגליה 6085819-203 (44)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה ה"ו, הר"ר נפתלי ברגר ה"ו, הר"ר מרדכי גוטליב ה"ו, הר"ר יצחק גרינולד ה"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס ה"ו, הר"ר משה ליכטער ה"ו, הר"ר נפתלי שטיצר ה"ו, בחסות חברת "נקודות"

סבלנות למטה גורמת סבלנות למעלה

בתחילת התורה הזאת כתב רבינו, שהתפילה היא בבחינת 'חוטם' (= אף) והוא מביא לראיה את הפסוק: "ותהילתי אחטם לך". אך כשאנו מעיינים בפסוק עצמו, אנו מגלים שהפסוק עוסק בכלל באריכות אפו של הקדוש ברוך הוא, שמאריך אף עם עמו ישראל; וזו לשון הפסוק: "למען שמי אאריך אפי ותהילתי אחטם לך לבלתי הכריתך" (ישעיה מה, ט), ומפרש המצודות דוד: "למען שמי - שלא יהולל בעמים, לזה אני מאריך לך אפי. ותהילתי - ר"ל למען יהיה לי לתהילה, לזה אאריך חוטמי לך. והוא דוגמת אאריך אפי, כי האף והחוטם הוא אחד".

מכך מסיק רבי אברהם ב"ר נחמן, שהסבלנות שלנו בתפילה מעוררת למעלה את אריכות אפו של הקדוש ברוך הוא כביכול, "כי באתערותא דלתתא איתער לעילא, אשר על זה מוכרחים נפשות ישראל בכל ימי הגלות הרבה המתנה ואריכות אפים בתפילותיהם. ועל ידי זה נתעורר באתערותא דלעילא אריכת האף והחוטם שלמעלה כביכול, עד שגם בכל ימי תוקף הדין לא יכריתנו לגמרי חס ושלום" (ביאר הליקוט, סימן ב).

אמור מעתה: הסבלנות שלנו להמשיך ולהתפלל ולהתבודד על אף שאין אנו רואים את הישועה - היא זו שממתיקה מעלינו את חרון האף בשמיים וגורמת שגם למעלה יתנהגו אתנו בסבלנות אין קץ!

וכשם שלגבי הגאולה הכללית אין אנו מפסיקים לצפות אליה, כך גם לגבי גאולתו הפרטית של כל אחד ואחד. כי "כמו שהוא בכלל ישראל, כן הוא בפרטיות אצל כל אחד ואחד, שכל מי שנכנס בעבודת ה' קצת, וכבר עסק מעט או הרבה בהתבודדות ותפילות ותחינות ובקשות שזיכה שה' יתברך ישים פניו אליו ויקרבהו לעבודתו ויגאלהו מתאוותיו ומידותיו הרעים, והוא רואה שעדיין לא נענה, כי הוא עדיין רחוק ממנו יתברך מאד, ועל ידי זה יכול לטעות חס ושלום, שכל תפילותיו ושיתותיו היו לריק חס ושלום - אבל באמת אינו כן, כי אין שום דיבור נאבד כלל; רק כל תפילה ושיחה עושה רושם גדול, והצדיקים אמיתיים מלקטים כל אלו התפילות והשיחות, ובונים מהם בניינים נפלאים, בחינת משכן.

"וצריך כל אחד להתחזק הרבה בתפילה ושיחה תמיד, יהיה אך שיהיה, עד אשר על ידי ריבוי התפילות יהיה נשלם הבניין של הצדיקים העוסקים בזה, ללקט ולהכיר ולהעלות אלו התפילות - ואז יכמרו רחמינו ויתברך וישוב אליו וירחמנו" (ליקוטי הלכות, נחלות ד, י).

מהי אכן הסיבה לכך שהתחזקת חייבת להיות סבלנית כל כך, והעוסק בתפילה חייב להתאזר עם כל כך הרבה 'אריכות אפיים'? עונה על כך רבי אברהם ב"ר נחמן:

"בגלותנו, כביכול הקדוש ברוך הוא בהסתרת פנים... וכל תפילותינו ובקשותינו על זה שפנה עורף אלינו, שיחזיר את פניו... וכשאנו רואים אורך הגלות, ובכל יום אנהנו צועקים אליו ואינם נושעים, ויש מעמנו בני ישראל שטועים, חס ושלום, בליבם, שכל התפילות הם לריק - אבל באמת, כל התפילות, הצדיקים שבכל דור דור הם מעלים אותם ומקיימים אותם, כמו שכתוב 'יקם משה את המושכן', ומעלין כל שיפא ושיפא לדוכתיה ובונים קומתה של השכינה מעט מעט, עד שישתלם שיעור קומתה. אז יבוא משיח, דא משה, וישלים אותה, ויקים אותה בשלימות" (ליקוטי מוהר"ן ח"א, ב).

כבר קרוב לאלפיים שנה שבני ישראל מייחלים ומתפללים לילה ויום לביאתו של המשיח - ועדיין לא התעייפו. אף אחד לא מחליט להפסיק לצפות למשיח חס ושלום, אלא כולנו עונים ואומרים פה אחד: "אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח; ואף על פי שיתמהמה, עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא".

שכן, אנו יודעים ומאמינים ששום תפילה איננה הולכת לאיבוד, אלא כל תפילה ותפילה מוסיפה נדבך לבניין המשכן העתידי, "עד שישתלם שיעור קומתה - אז יבוא משיח".

דורות

בעקבות הדורות בחסידות

רבי ישראל דוב-בער אודסר

כל ימיו השתקק לציון רבינו שבאומן, וזכה להגיע לשם עוד בתקופת מסך הברזל. גם בשנות האחרונה, כשהוא זקן וחלוש, הביע רצונו לנסוע לאומן לראש-השנה במסירות נפש.

כמורו רבי ישראל קרדונר, עסק כל ימיו בהדפסת והפצת ספרי רבינו; חסך פרוטה לפרוטה ואף כיתת רגליו במסעות ארוכים בארצות הגולה למטרה נשגבה זו. לפני פטירתו, הפקיד בידי נכדו רבי עמרם הורביץ ז"ל את המשך ניהול העסק הקדוש של הדפסת הספרים, אשר עדיין חי ופועל, ואשר כבר הפיץ מיליוני ספרי רבינו בכל רחבי תבל, כצוואתו הקדושה של מוהר"ג. בח"י בחשוון תשנ"ה, עלתה נשמתו לגנוי מרומים.

חסידי ברסלב. תפילותו נענתה, כשבהשגחה מופלאה הגיע לבית הוריו החסידי הדגול רבי ישראל קרדונר. הם נקשרו זה לזה בקשר בל ינתק. באותה תקופה כתב רבי ישראל קרדונר במכתבו: "ברוך ה' אשר בצר הרחיב לי והקדים רפואה למכתו, שנתקרב על ידי הבחור ישראל דוב נ"י, אשר עובד אותי כעבד נאמן אל אדוני וכבן רחמן אל אביו ועוד יותר ויותר, וסובל בייזויות בשבילי ומקבל הכל באהבה בכדי להמציא לי איזה מעות או מזון, ברוך ה' על החסד הזה..."

לימים התבטא רבי ישראל בער: "זכותי להכיר את רבי ישראל קרדונר, וראיתי מה זה יהודי, מה זו אמונה ומה זו תפילה" - - - כל ימיו היה מתאר בערגה וברטט את עבודת הבורא המופלאה של מורו.

אחרי הסתלקות מורו רבי ישראל קרדונר, בט' בחשוון תרע"ט, קבר אל חסידי ברסלב דאו כירושלים, כרבי נפתלי כהן, רבי שלמה וקסלר, רבי גדליה כרגר ורבי נתן בייטלמכר. רבי שמואל הורביץ מתאר בספרו 'ימי שמואל' תיאורים נלכבים על עבודת ה' במירון משנות התר"פ ואילך, במחיצת רבי ישראל בער ועוד יחיד סגולה מחסידי ברסלב דאו. שם מתגלה טפח מגדולתו ועבודתו הנלהבת את בוראו. לא מעטים מהחסידים בני הדור הקודם ושחיים כיום, התקרבו דרכו לאורו של רבינו. הלבבויות שקרנה ממנו, דבקתו בה' ושמתו, השפיעו על רבים. רבי דוד שכטר, אביו של רבי יעקב מאיר, אמר כי התקרב לברסלב בעקבות האמונה הנדירה שגילה אצל רבי ישראל בער אודסר.

נולד בטבריה בכסלו תרנ"ז, לאביו ר' אייזיק שלמה מחסידי קרליו. משפחתו היתה מצאצאי ראשוני החסידים שהתיישבו בארץ ישראל; אבי סבו ששימש כשוהט באודסה עזב את משרתו ועלה עם רבו הרה"ק רבי אברהם מקאליסק בשנת תקל"ז בעלייה המפורסמת לארץ ישראל, יחד עם הרה"ק רבי מנחם מנדל מויטבסק. כן נמנתה המשפחה עם נכדי הרה"ק רבי יקותיאל זלמן לייב, אבי משפחת ברז"ל.

מנעוריו המו בקרבו געגועים לקרבת ה'; היה משכים קום עוד לפני גיל בר-מצוה ליתקון חצות ואמירת תהילים בעוד לילה; היה עורך תעניות ומסתיר זאת מהוריו. לב רחום פעם בקרבו, ולעתים רבות היה מגיע לחיידר' ללא לחם, לאחר שנתן בדרך את לחמו לעני.

לאחר היכנסו למצוות, היה לבן-בית אצל רבי מרדכי חיים המכונה רבי מוטל מסלאנים, כן הסתופף במחיצת זקני החסידים ואנשי המעשה בטבריה של הימים ההם. אך טרם מצא רוויה; הוא הרגיש בחסרון הכלים להתמודד מול הניסיונות העוברים עליו כמבקש ה'.

בן שבע עשרה היה כשגילה באורח פלא את אורו של רבינו, בדמות ספר נטול כריכה המוטל באשפה; היה זה הספר הקדוש 'השתפכות הנפש'. הוא החל מקיים את הנאמר בו, כשהוא יוצא אל ההרים סביבות ישיבת רבי מאיר בעל הנס' בה למד, שופך כמים לבו, ונפשו מוצאת רוויה. הוא ראה בחוש כיצד ההתבודדות סוללת דרכו אל ה' יתברך. לאחר שנגול הספר מידי, התפלל לה' שיפגיש אותו עם

נקודה

ההתבודדות היא דרך חדשה שאין המקטרגים יודעים עליה.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב, צז)

פגישה גורלית

חלפה תקופה, ובאחד הימים, בעודו ממתין בתחנת האוטובוס, נדהם לראות את היהודי שכה רבות חיפש אחריו כדי לפגשו, אך איבד את כתובתו. הפעם זכר אותו האישי וניגש אליו מיד במאור פנים. הם נסעו יחד לביתו, והיהודי המופלא, שעשקשו כבר הכירו בשמו, רבי ישראל בער אודסר, דיבר אתו דיבורים מרבינו, ובתוך כך הציע לו לקחת חלק בהדפסת ספרי ברסלב. בתכניתו היה להדפיס את הספר 'תורות ותפילות' - כמה תורות מליקוטי מוהר"ן עם התפילות שעליהן מליקוטי תפילות. יצחק אייזיק הסכים, והם סיכמו להיפגש באחד הימים הקרובים ולנסוע לירושלים לשם הדפסת הספר.

ביום המיועד נפגשו, ועלו על אוטובוס ירושלימה. כאמצע הדרך פרץ לפתע רבי ישראל בער בכבי עז... ככה וככה מבלי הפוגות, עד שלא יכול להוציא מילה מפיו. יצחק אייזיק ישב נמוך ולא הבין מה קורה כאן. כשנגרע מעט, פנה ואמר לו:

"בוודאי מתפלא אתה על סיבת כבייני; ובכן, ראה נא, אתה הנך בחור די מודרני, אין לך עדיין שום השגה בענייני רבינו הקדוש ובספריו הקדושים - וראה זה פלא, מיד כשהצעת לי לפיך הדפסת ספר, הסכמת מיד, למרות שמדובר בהוצאה של הון רב; ואילו אני, המשיך רבי ישראל בער כשדמעות בעיניו, "אני כבר 'ברסלב' כל כך הרבה שנים, ועדיין לא עשיתי פעולה של מסירות נפש כזאת למען הפצת דעתו הקדושה של רבינו בעולם" - - -

נתקיימו ברבי יצחק אייזיק דברי רבינו: "כל מי שיגע ויתחבר לאחד מאנשי שלומנו, בוודאי יהיה איש כשר"; בעקבות היכרותו עם החסיד הנלהב רבי ישראל בער, הפך ליהודי חרד וחסיד בלב ונפש. הוא היה לאחד מחלוצי הדפסת ספרי ברסלב בדור שלאחר השואה, כשלמטרה זו הוא מפור כמעט את כל הונו שהביא עמו מחו"ל. הוא היה גם זה שקבע בהיכל ציון רשב"י את לוח השישי המפורסם עם המאמר 'לכו חזו' על גדולת רשב"י, המובא בתחילת הספר 'ליקוטי מוהר"ן'.

משפחתו. הוא חזר להולנד, ובמקום מסתור בבית הוריו מצא סכום כסף גדול שאביו הסתיר לפני המלחמה. בשנת תשי"א עלה לארץ ישראל, רוחו היתה שבורה בקרבו לגורים, הוא התגורר בתל-אביב, ולמרבית הצער חי חיים רחוקים מיהדות.

אך ה' יתברך סובב עמו סיבות למען הוריו הקדושים שנעקדו על קדושת שמו; יום אחד פגש בו משהו - "אני נוסע למירון שבגליל", שח לו, "אולי תבוא אתי?" הוא הסכים להצטרף אליו. בסופה של נסיעה ארוכה, הגיעו לכניסה להיכל מערת התנא האלוקי רשב"י. יצחק אייזיק עמד בפתח נרגש ונדהם, הקדושה הגדולה שחפפה על המקום עטפה את כל כולו בחום. בעודו עומד כך מהורהר, ניגש אליו יהודי בעל פנים מאירות והושיט לו יד לשלום. הוא לא דיבר אתו מאומה, לא הציע לו להתפלל או לומר תהילים, אך החמימות והלבביות שקרנו ממנו המסו את לבו.

כשחזר הנער ניצול השואה לתל-אביב, לא משה דמותו של היהודי המופלא מנגד עיניו והוא השתוקק לחזור ולפגשו. כעבור שנה נסע שוב למירון, כשכולו תקוה שגם הפעם ימצא שם את האיש. לאושרו הרב פגש אותו במערת הציון; אותן פנים מאירות שרצון להיטיב נסוך עליהן. הוא ניגש אליו, אולם היהודי לא זכר אותו. אולם כששמע שהוא גר בתל-אביב, אמר לו: "בוא אלי לביקור, אני מתגורר קרוב אליך, ביפו, ברחוב רבי חיים בן עטר".

הקהילה היהודית בהולנד ידעה חיי שלווה, עד לאותו יום בו כבשו הנאצים ימ"ש את הולנד, הם חיבבו את היהודים לענווד על זרועם 'טלאי צהוב' וכעבור תקופה החלו משלחים אותם ברכבות אל הבלתי נודע.

גם יצחק-אייזיק זילברמן, נער צעיר, בן למשפחה עשירה, הועלה עם הוריו ואחותו על רכבת שנסעה לפולין, שם, בשערי מחנה 'אשוויץ' הופרדו באכזריות זה מעל זה, הצורים חרטו על זרועו מספר, ומרגע זה ואילך השתנו חייו. היות והיה צעיר ובריא, נשלח לעבודת כפיה, ושלוש שנים הועבד בעבודת פרך. רעב תמידי היה מנת חלקו, מפקדי האס. אס. שהיו זקוקים לכוח העבודה שלו, השליכו לעברו מדי פעם פרוסת לחם עבשה או סלק רקוב. נער מפונק היה, ותנאים אלו הסבו לו סבל כל יתואר.

בשנת תש"ה, כשהבינו הגרמנים כי המלחמה מוכרעת לרעתם, נמלטו מן המחנה, כשהם נוטלים עמם את האסירים המעונים לצעדת-מוות, שמטרתה חיסול השרידים. הם רכבו על סוסים והאיצו באסירים האומללים לצעוד יומם ולילה. מי שכשל תחתיו או צעד באיטיות, נורה במקום. בשלב מסוים, חש יצחק-אייזיק כי כוחותיו אולו, וכבריה אחרונה חמק מהשיירה והסתתר בין מלבני הקש בשדה הסמוך. ההשגחה העליונה סוככה עליו, והרשעים לא הבחינו בעריקתו.

יצחק-אייזיק ניצל ושרד את המלחמה, בודד ויחיד מכל

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה: כמה פעמים והיכן נפגש רבינו עם בעל התניא?

תשובת הר"ר יהושע דרוק:

ידוע על שתי פגישות ביניהם. הפגישה הראשונה היתה בשנת תקנ"ט, כשחזר רבינו מארץ ישראל, שם הבטיח לרבי אברהם מקאליסק שיסע אל הרב בעל התניא כדי לנסות ולפשר ביניהם בענין חלוקת מעות ארץ ישראל.

בחזרתו של רבינו לחו"ל, עוד קודם בואו לביתו, המשיך את נסיעתו עד למקום מגוריו של הרב בעיר ליאדי או ליאנא (בספר חיי מוהר"ן המעודק קיג כתוב שזה היה בליאד, ואילו בחיי מוהר"ן שנכתב יד כתוב שזה היה בלאוני - על פי "מסע ברדיטשוב" מר"מ מונדישין).

ב"חיי מוהר"ן" אנו קוראים ש"יש בענין זה כמה מעשיות לספר, מה שעבר עליו בעת נסיעתו לשם, ובהיותם שם ובחזירתו משם". בספר "אבנה ברז"ל" בחלק השיחות וסיפורים מרבינו ז"ל ל אות מו מסופר שהרב מלאדי ביקש מרבינו לומר תורה לפניו, ומיאן רבינו. אמר לפניו הרב תורה שנמשכה בערך שמונה שעות (או שש - על פי "נועם שיח" בשם רלו"צ בנד). לאחר מכן אמר רבינו שהרב מלאדי קלע למטרה כסיום תורתו, כשפירש את הפסוק: "רהמ"ך רבים ה' - עס איז אויף דיר, גאט, א גרויס רחמנות = רחמנות גדולה היא עליך, רבינו של עולם (גם בספר "כוכבי אור", ששון ושטחה, תפילה זו, הערה יט, מובא פירוש זה מרבינו בשם הרב).

בסוף "פרק נסיעתו לארץ ישראל" שבחיי מוהר"ן אף מובא מכתב של רבי אברהם מקאליסק, שבו הוא מזכיר את פגישתו עם רבינו בארץ ישראל. פגישה זו התקיימה ב"שבת חוון" שנת תקנ"ט (עפ"י נועם שיח).

הפגישה השנייה התקיימה בשנת תק"ע, בעת נסיעתו של הרב מלאדי לדודו של רבינו רבי ברוך ממזיבוב, בעיצומן של חילוקי דעות ביניהם. באותה פגישה פנה רבינו לגביר משה חניקעס ואמר לו: "תן צדקה לתלמיד חכם אמיתי". הניח הגביר רענדל (= אדום) זהב אחד על השולחן. תמה רבינו: "את זה נותנים לת"ח אמיתי?!" הוסיף עוד רענדל. שוב תמה עליו רבינו, והוסיף עוד אחד. כך נשנה הדבר שוב ושוב, עד שהצטברו עשרה אדומים על השולחן. אז או גרפם רבינו בידו מעל השולחן אל תוך ידו של הרב.

בעובו את העיר ליווה ויחסי ברסלב על מחוץ לעיר, כשרבינו יושב עמו בעגלתו. שאל הרב את רבינו אם אין כאן מרגלים מטעם הממשלה, שהיו עוקבים אחריו. נענה רבינו שכאן משגיחים היטב על כל וכי אין לו ממה לפחד.

לפני פרידתם אמר הרב כי הוא מקווה שכמו שהצליח במשפט בפטרבורג, כך יצליח לעשות שלום עם רבי ברוך ממזיבוב. השיב לו רבינו במליצה: "פעטערבך (כך היה מלפנים שם העיר פטרבורג) זיינט איר איבערגעקומען; פעטער ברוך - נישט. עם פטרבורג הצלחתם; עם הדוד ברוך לא תצליחו (מובא גם ב"בית רב" בשינוי לשון קל). ואכן נסע הרב לרבי ברוך אך לא הצליח לעשות שלום עמו; ולא עוד שהמחלוקת ביניהם התעצמה.

יש אומרים שבשיחה עמו רמז לו רבינו שהוא עתיד לבוא בקשרי שידוכים עמו. ואכן, נכדו של הרב מלאדי, בן בתו פריידע, רבי אהרן רבה של קריינמנטשוק, נשא בזיווג שני את היה בת רבינו (עפ"י "ספר 'אוצר יראת שמים'). ויש עוד היום הזה צאצאים מהשידוך הזה בין שני הצדדים. עוד על הפגישה ב"אבנה ברז"ל" מו, וב"מסע ברדיטשוב" - סיפור נסיעתו של הבעל התניא בשנת תק"ע לערים באוקראינה - מאת החוקר החסידי הנודע ר' יהושע מונדישין שנעורתי בו רבות במאמר זה.

לחידודא

חידה מס' 157

מתוך מאות פותרי החידה שפורסמה בגיליון הקודם, רק בודדים השיבו את התשובה הנכונה. לכן אנו מפרסמים שוב את החידה:

על אילו דברים אמר רבינו שהם "מצוה גדולה"?

ומז: 5 ...

בין הפותרים נכונה, יוגרל פרס מוגדל, והוא יעמוד על 150 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב', רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחרי בחירת השפה, הקשוני 1-9-2-1 והשאלונו הדועה. בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה. תיעוד הגרלה על זכות קניה בסך 100 ₪

שלושה חלקים בהתבודדות

הרב ראובן שיף

בפרשתנו מסופר כי בטרם הפך ה' את סדום על יושביה, גילה סודו אל אברהם אבינו – והוא בגודל רחמנותו, ניסה לבקש עליהם רחמים: "ואגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע?" ופירש: "מצניו לשון הגשה בשלושה דברים: למלחמה, לפיוס ולתפילה. ולכל אלה נכנס אברהם: לדבר קשות, לפיוס ולתפילה."

שלושת הדברים האלה שמזכיר רש"י כאן, מובאים גם בדברי רבינו בקשר להתבודדות; וזו לשונו בליקוטי מוהר"ן ח"ב, כה:

"ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל, דהיינו לקבוע לו על כל פנים שעה או יותר, להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו, (א) בטענות ואמתלאות, (ב) בדברי חן וריצוי ופיוס, (ג) לבקש ולהתחנן לפניו יתברך שיקרבו אליו לעבודתו באמת". בדיוק כלשונות הללו וכסדר הזה שמבאר ברש"י כאן אצל אברהם אבינו.

בכן נרחיב קצת בשלוש נקודות אלו, כדי שנוכל לקיים עצה נפלאה זו כראוי.

א. טענות ואמתלאות. ודאי שאין הכוונה להתרעם ח"ו על דרכי הנגהת השי"ת, שהרי אין מגיע לנו כלום. כמו כן, כשמדברים אל המלך, יש להיזהר מאד בדיבור, בהזירות יתירה. אלא הכוונה היא להשמיע בפניו יתברך טעמים וסיבות כדי להצדיק את הבקשה שמבקשים, כמו שמצינו כאן אצל אברהם שאמר לה: "האף תספה צדיק עם רשע?"; "חלילה לך לעשות כדבר הזה להמית צדיק עם רשע".

וכך אומר רבינו בליקוטי מוהר"ן ח"א, ככד: "כי בשעה שהאדם מפרש שיחתו לפני השי"ת בטענות ובקשות, ורוצה בכיכול לנצח את השי"ת שימלא בקשתו – אי השי"ת יש לו תענוג מזה, ולכן שולח לו ה' דיבורים שיוכל לנצח אותם".

גם בחו"ל מצאנו כמה פעמים דברי טענות שהיו לצדיקים להקב"ה שיקרבו לעבודתו. וכך כותב מוהר"ן (שבחי הר"ן) על רבינו בנעוריו: "העיקר שעל ידו זכה למה שזכה, היה רק ריבוי תחינות ובקשות וריצויים ופיוסים; שהיה רגיל מאד להתפלל לה' בכמה מיני אופנים; והעיקר מה שביקש בלשון אשכנז, לרצות ולפייס את השי"ת בכמה מיני טענות ואמתלאות שראוי לו יתברך שיקרבו לעבודתו".

ב. ריצויים ופיוסים. לפיכך את השי"ת על כל מה שהטאנו כנגדו, כמו שאמרנו חו"ל (יומא פו): "מידת הקב"ה שלא כמידת בשר ודם; מידת בשר ודם: אדם מקניט את חברו – ספק מתפייס ממנו; ספק אין מתפייס; ואם תאמר מתפייס – ספק מתפייס בדברים. אבל הקב"ה אינו כן; אדם עובר עבירה בסתר – מתפייס ממנו בדברים, שנאמר 'קחו עמכם דברים ושובו אל ה''; ולא עוד, אלא שמחזיק לו טובה, שנאמר 'וקח טוב'".

זהו ענין נפלא להתפייס עם ה', לדבר אליו לשונות של ריצוי וחיבה, ולומר לו שלא היה בכוננתו לצער אותו ולפגום בכבודו, וכן הלאה.

ג. תחינות ובקשות. אחר כל אלה, צריך המתבודד לבקש ולהרבות בתחינות ובבקשות מה' שיקרבו לעבודתו, וכמו שאמר רבינו על עצמו (שבחי הר"ן יב):

"שהיה נדמה לו שעובר ימים ושנים שעדיין רחוק מה' ולא זכה לשום התקרבות, והיה נדמה שמרחקים אותו. והיה פעמים שנפל בדעתו מהמות זה. אבל אחר כך התבייש מעצמו – הרי ה' הוא חנון ורחום, ובודאי שרוצה בעבודתו! וחזו ונתחוק שוב להעתיק ולהתפלל לה' יתברך".

(מטובי מחן שיחתו של הרב ראובן שיף שלי"א. ניתן להאזין לשיעור המלא במסגרת השמע של 'אודיוו ברסלב' 02-9950000. אידיש, מודרן פרשת השבוע 2, 1, 6, 2, 4)

ההכנה לתפילה

התפילה היא מהדברים העומדים ברומו של עולם (רש"י ברכות ו ע"ב), אבל היא גם מהעבודות הקשות שבמקדש, כפי שמעיד כל מי שרק ניסה קצת להתפלל בכוונה. כשאנחנו מתחילים להתפלל, היצר מסית אותנו לרצות שהיא כבר תיגמר...

בכן, עלינו להשריש בקרבנו, שהתפילה היא הקשר החזק שלנו לבורא העולם, דבר שיתן לנו שפע וחיות ברוחניות ובגשמיות, כמו שכתוב: "תפלה לא-ל חיי" (תהלים מב). לאמור, שאת החיות מקבלים מהתפילה.

כמו כן, עלינו לשדרג את יראת השמים שלנו; לנקות את הלב שלנו מתאוות העולם הזה ולמלא אותו ביראת ה' כך שיוכל לשמש כמשכן לשכינה, ככתוב: "ושכנתי בתוכם" – "בתוך כל אחד ואחד" (ש"ה).

ככל שאנחנו מצדנו נטהר ונקדש את לבנו, כך הקב"ה יחפוץ בנו וישפיע עלינו שפע רוחני, ודיבורי התפילה יבואו מעצמם לתוך פינו, כפי שאנחנו מבקשים: "ה' שפתי תפתח" (תהלים נא) – שהקב"ה בעצמו יסייע לנו וישלח לנו "דיבורים" של תפילה; וכפי שלמדו חכמים (בברכות לה ע"ג) מהפסוק: "בורא ניב שפתים שלום", שכשהקב"ה הפיץ בתפילה – הרי היא שגורה בפניו.

כך שאין להסתפק בהשקעה בזמן התפילה עצמה; איכותה של התפילה תלויה גם בהשקעה שקדמה לכך, ואם נכין את עצמנו כראוי, נקבל סיוע ועזר ממרום, עד שנרגיש מתקוות שכוונת תפילה, שבודאי כבר לא נרצה לעולם "לגמור כבר".

זה שנאמר על אברהם אבינו: "כי נביא הוא ויתפלל בעדך ויהי" – נביא, מלשון ניב שפתים – שזכה לסיוע ועזר בתפילה, בבחינת "בורא ניב שפתים" שאז בודאי תפילתו שלמה ומקובלת.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב א)

מגוון קבוצות החורף

החלה הרשמה!

זדק צדיקים

02-5410100

www.zadikintours.com

אורות באומן! החלה הרשמה לחנוכה

נתיבים טורס

סימול לחיל | קבוצות צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים									
<p>קול נה וישועה באהל צדיקים</p> <p>זדה ונפגל להחיות על משנתנו טובה כי באה מרוח מקום ומקורב כד כי בסייעתא דשמיא נוסדה</p> <p>ישועה לעיריית ע"ש רבינו הקדוש יצ"ע</p> <p>ע"י אנשי חושב לבאודאן הבריה יצ"ע</p> <p>לחשוקה את צעירי האמן בימינו המתחילים של תפילה נוצע מקור תפילה יצ"ע</p> <p>ומגשרים אגן בהה את ברכותינו להנהלת הישיבה בראשון למנוח הרוק</p> <p>החורף משה יוסף גאלשעוויקי</p> <p>אשר מעבר רב זכה לראות בפיתוח שיער הישיבה וחזו המסירה על שטח לשאת בעול הישיבה בשמחת ברוחניות</p> <p>היו רצון שיזכה לנדל אילנות נאים גישה השפע של בעל השדה, וחסדו שישו יעברו על ימים הפסחת ככל איש נזכה לחות בכבודו בחן מדרשת שבגב בארבעה חודשים בבית נאצי בנבא</p> <p>התורכים</p> <p>בדור מוסלמי אירופי אירופי יוסף משה יוסף פארוק רחוב יוסף מוסלמי, אבא יוסף מוסלמי ליעקוב ברוך מוסלמי</p>	<p>תלמוד תורה "ברסלב"</p> <p>פיעה"ק ירושלים תוב"א</p> <p>ע"ש רבינו מוהר"ן מברסלב יצ"ע</p> <p>ומשפט מצוות תפילין יתמשר עלי</p> <p>משמחם דלכ"כ משפיעים אגן בהה ברב טוב טוב קודם ירדו הדגל אגן בברא מירוד ומסכי הית</p> <p>נפתלי שטיצער</p> <p>חבר ועד קהן מלמד</p> <p>לרגל שמחת הבר מצוה</p> <p>כמר נחמן</p> <p>יאה רעום מן קדם אבאודאן דשמיא שבויתו הפלג הכיס הסודר של השבד יעמוד ויזכה הוא יב"ב</p> <p>לראות ולתור מנוח וכל ידו שייח</p> <p>הרהר אידיש נחמן שמה הרהרת הדעת אורן ימים ושנות ויחסינו ברבד</p> <p>המארתל מוקד ברבד</p> <p>התלת התל</p>	<p>תרמו והפיצו 6000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה</p> <p>לבנו של יידיים</p> <p>הר"ר נפתלי שטיצער הי"ד</p> <p>זכות ההפצה וחיובי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מי"ל דמיטב</p>	<p>תרמו והפיצו 3000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסית הבת</p> <p>של יידיים</p> <p>הר"ר יוסף חפץ הי"ד</p> <p>זכות ההפצה וחיובי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מי"ל דמיטב</p>	<p>תרמו והפיצו 2000 גליונות</p> <p>לע"מ אגמם</p> <p>פייגא שפירא ע"ה</p> <p>בר' אברהם יעקב</p> <p>מרדכי גולדרייך זצ"ל</p> <p>נלב"ע י"ז חשוון תשס"ח</p> <p>תנצב"ה.</p>	<p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסית הבת</p> <p>של יידיים</p> <p>הר"ר יוסף חפץ הי"ד</p> <p>זכות ההפצה וחיובי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מי"ל דמיטב</p>	<p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה</p> <p>לבנו נחמן י"ד</p> <p>הר"ר יוסף חפץ הי"ד</p> <p>זכות ההפצה וחיובי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מי"ל דמיטב</p>	<p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה</p> <p>לבנו נחמן י"ד</p> <p>הר"ר יוסף חפץ הי"ד</p> <p>זכות ההפצה וחיובי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מי"ל דמיטב</p>	<p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה</p> <p>לבנו נחמן י"ד</p> <p>הר"ר יוסף חפץ הי"ד</p> <p>זכות ההפצה וחיובי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מי"ל דמיטב</p>	<p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה</p> <p>לבנו נחמן י"ד</p> <p>הר"ר יוסף חפץ הי"ד</p> <p>זכות ההפצה וחיובי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מי"ל דמיטב</p>

לטוט לכל מקום בעולם בסטנדרט שירות אירופאי

רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80

מגוון קבוצות חורף לאומן ברוחניות מיוחדות ביותר

אירופנים